

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 1

1-) Metinde başta kurulan ağaç temsiliyle hangi ana fikir anlatılmak isteniyor? (21 kelime)
Görünmeyen ama bütün parçaları birbiriyle

2-) Ağacın dalları, yaprakları, çiçekleri ve meyveleri arasında nasıl bir ilişki bulunması gerektiği belirtiliyor? (10 kelime)
Bunların arasında

3-) Görünmeyen ağacı doğru şekilde çizen kişi hakkında hangi sonuca varılır? (12 kelime)
O kişinin ağacı

4-) Resimde başlangıç ve sonuç noktaları birbirinden çok uzak olduğu halde uyum korunuyorsa bu neyi gösterir? (11 kelime)
Bütün parçaların

5-) Bu temsilden sonra Kur'an'ın hangi yönü öne çıkarılıyor? (14 kelime)
Varlık âleminin hakikatlerini

6-) Metinde yaratılış ağacının kapsamı hangi genişlikte düşünülüyor? (19 kelime)
Dünya başlangıcından âhiretin son

7-) Kur'an'ın bu yaratılış hakikatini anlatırken koruduğu temel özellik nedir? (13 kelime)
Her parçaya uygun

8-) Metne göre derin araştırma sahipleri Kur'an'ın bu beyanı karşısında nasıl bir tavır alır? (11 kelime)
Hayranlıkla onun

9-) "Kâinatın tilsimini çözmek" sözüyle ne kastediliyor? (12 kelime)
Varlığın düzenini, yaratılışın

10-) Bu pasajın ana sonucu tek cümleyle nasıl ifade edilir? (15 kelime)
Kur'an, bütün varlık

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 2

1-) Verilen temsilde görünmeyen ağacın bütün organlarını doğru biçimde göstermek neden zor bir iştir? (16 kelime)
Çünkü ağaç gözle görülmüyor

2-) Ağacın her parçasına uygun sınır ve şekil verilmesi hangi bilgi türünü gerektirir? (10 kelime)
Parçalı ve

3-) Temsilde ressamın başarısı sadece sanatkârlıkla mı açıklanıyor, yoksa başka bir şey mi gerekiyor? (9 kelime)
Sadece sanatkârlık

4-) Ağaç benzetmesinden hareketle Kur'an'ın hangi niteliği ispatlanmak isteniyor? (12 kelime)
Yaratılmış âlemin hakikatlerini

5-) Metinde "mümkinatın hakikati" denildiğinde genel olarak ne anlaşılır? (10 kelime)
Sonradan yaratılan

6-) Yaratılışın ağaç gibi düşünülmesi neyi kavramayı kolaylaştırıyor? (16 kelime)
Kökten dala, daldan meyveye

7-) Kur'an'ın açıklamalarında "her uzva ve meyveye uygun suret vermek" ne manaya gelir? (14 kelime)
Her varlık tabakasını

8-) Metindeki delillendirmeye göre, uyumlu tasvir neden önemlidir? (12 kelime)
Çünkü doğru tasvir,

9-) Muhakkiklerin hayranlığı, Kur'an hakkında nasıl bir hükme dayanak yapıyor? (15 kelime)
Onların hayranlığı, Kur'an'ın

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrenci için temel ders ne olabilir? (14 kelime)
Varlık düzenindeki büyük

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 3

1-) Metinde önce neden bir ağaç örneği veriliyor? (10 kelime)

Soyut bir

2-) Ağaç örneğinde parçalar arasındaki uygunluk bozulursa ne anlaşılır? (12 kelime)

Çizimin aslına uygun

3-) Görünmeyen bir ağacı doğru tasvir eden kişinin onu “ihata etmesi” ne demektir? (11 kelime)

Onu yalnız

4-) Kur’an’ın beyanı hangi büyük yapıya benzetiliyor? (8 kelime)

Başlangıçtan sona

5-) Bu yaratılış ağacının uzanışı hangi iki uç arasında düşünülüyor? (12 kelime)

En aşağı seviyelerden

6-) Metne göre Kur’an’ın açıklamalarında göze çarpan esas meziyet nedir? (9 kelime)

Ölçülü bir

7-) “Bütün muhakkikler” ifadesi burada nasıl bir işlev görüyor? (11 kelime)

Kur’an’ın tasvirindeki

8-) Kur’an için dile getirilen övgü, onun hangi sahadaki üstünlüğünü vurgular? (7 kelime)

Kâinatı

9-) Paragrafın sonunda verilen hüküm, baştaki ağaç temsiliyle nasıl bağlanıyor? (17 kelime)

Temsilde gizli ağacı bilen

10-) Bu pasajın ana fikrini “tenasüp” kavramı etrafında nasıl özetlersin? (18 kelime)

Kur’an’ın hak oluşuna dair

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 4

1-) Metindeki ağaç temsili, bilgi ile tasvir arasındaki nasıl bir ilişkiyi gösteriyor? (10 kelime)

Doğru ve

2-) Ağacın görünmüyor olması örnekte neden özellikle önemlidir? (13 kelime)

Çünkü görünmeyen bir

3-) Dal, meyve ve yapraklar arasında denge aranması hangi düşünceyi destekler? (11 kelime)

Bütünün hikmetli

4-) Başlangıç ile son arasındaki uzaklığa rağmen uyumlu çizim yapılması neyi ispatlar? (10 kelime)

Çizeni yapanın

5-) Kur'an'ın beyanı neden bu ressamın çizimine benzetiliyor? (13 kelime)

Çünkü o da

6-) Metinde Kur'an'ın anlattığı hakikatlerin genişliği nasıl belirtiliyor? (19 kelime)

Zaman bakımından ilk yaratılıştan

7-) Her unsura "layık suret vermek" ifadesi, anlatımın hangi niteliğini bildirir? (9 kelime)

İsabetli, ölçülü

8-) Araştırmacıların Kur'an karşısındaki takdirleri sadece duygusal bir hayranlık mıdır? (8 kelime)

Hayır, dikkatli

9-) Metne göre Kur'an'ın çözdüğü iki temel mesele nedir? (9 kelime)

Kâinatın kapalı

10-) Sonuç olarak pasaj, Kur'an'ın kaynağı hakkında nasıl bir kanaate yönlendiriyor? (13 kelime)

Onun, sınırlı insan

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 5

1-) Ağaç örneğinde neden tek tek organlardan söz ediliyor? (13 kelime)

Bütünün doğruluğunun, parçaların

2-) Görünmeyen ağacın perde üstüne çizilmesi neyi temsil eder? (14 kelime)

Aslı göz önünde

3-) Bir kişinin ağacın her tarafını tutarlı biçimde göstermesi hakkında hangi aklî çıkarım yapılır? (10 kelime)

O kişinin

4-) Temsildeki ressam ile Kur'an arasında kurulan benzerlik nedir? (12 kelime)

İkisi de gizli

5-) Kur'an'ın söz konusu ettiği hakikatler niçin "şecere-i hilkat" şeklinde düşünülüyor? (16 kelime)

Çünkü yaratılış çok sayıda

6-) Bu yaratılış ağacının kapsamı içinde hangi tür karşıt uçlar bir arada zikrediliyor? (14 kelime)

Başlangıç ile son,

7-) Kur'an'ın bu geniş alanı anlatırken öne çıkan başarısı nedir? (9 kelime)

Bunca farklı

8-) Muhakkiklerin Kur'an'a yönelik takdiri, onun hangi vasfını ön plana çıkarır? (10 kelime)

Yaratılışın gizli

9-) Metin, Kur'an'ın beyanı için neden sıradan insan sözünden daha yüksek bir kaynak ima eder? (12 kelime)

Çünkü böylesine kapsamlı,

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 6

1-) Metindeki temsil, görünmeyen bir hakikati anlamada nasıl bir öğretim yöntemi kullanıyor? (11 kelime)

Benzetme yoluyla

2-) Ağaçtaki bütün parçaların birbirine uygun olması neden vazgeçilmez görülüyor? (11 kelime)

Çünkü bir

3-) Gizli ağacı tasvir eden kişinin güvenilirliği hangi özelliğinden anlaşılır? (10 kelime)

Uzak ve

4-) Ağaç benzetmesi Kur'an'ın hangi sahadaki açıklamalarına uygulanıyor? (9 kelime)

Mümkün varlıkların

5-) Metne göre bu açıklamalar hangi zaman ve varlık alanlarını içine alıyor? (17 kelime)

Dünya başlangıcından âhiretin sonuna

6-) Kur'an'ın her unsura uygun biçim vermesi ne tür bir bilgiye işaret eder? (11 kelime)

Sınırları dar

7-) "Muhakkikler"ın ortak hükmü pasajda niçin önemlidir? (10 kelime)

Çünkü inceleme

8-) Metinde Kur'an'a yönelik övgülerin merkezinde hangi iki konu yer alıyor? (10 kelime)

Kâinatın sırrını

9-) Bu pasajdan hareketle Kur'an'ın anlatım tarzı hakkında nasıl bir değerlendirme yapılabilir? (16 kelime)

Dağınık değil, bütüncül; yüzeysel

CEVAP ANAHTARI

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 1 -

CEVAPLAR

- 1-) Metinde başta kurulan ağaç temsiliyle hangi ana fikir anlatılmak isteniyor?
Görünmeyen ama bütün parçaları birbiriyle tam uyum içinde olan büyük bir hakikatin ancak onu kuşatan bir bilgiyle doğru tasvir edilebileceği anlatılıyor.
- 2-) Ağacın dalları, yaprakları, çiçekleri ve meyveleri arasında nasıl bir ilişki bulunması gerektiği belirtiliyor?
Bunların arasında uygunluk, ölçü ve denge bulunması gerektiği ifade ediliyor.
- 3-) Görünmeyen ağacı doğru şekilde çizen kişi hakkında hangi sonuca varılır?
O kişinin ağacı sıradan tahminle değil, kuşatıcı bir nazarla bildiği sonucuna varılır.
- 4-) Resimde başlangıç ve sonuç noktaları birbirinden çok uzak olduğu halde uyum korunuyorsa bu neyi gösterir?
Bütün parçaların gelişigüzel değil, aslına uygun ve bilinçli biçimde çizildiğini gösterir.
- 5-) Bu temsilden sonra Kur'an'ın hangi yönü öne çıkarılıyor?
Varlık âleminin hakikatlerini baştan sona dengeli, yerli yerince ve hikmetli biçimde açıklaması öne çıkarılıyor.
- 6-) Metinde yaratılış ağacının kapsamı hangi genişlikte düşünülüyor?
Dünya başlangıcından âhiretin son safhasına kadar ve en aşağıdan en yüceye kadar uzanan çok geniş bir alan olarak düşünülüyor.
- 7-) Kur'an'ın bu yaratılış hakikatini anlatırken koruduğu temel özellik nedir?
Her parçaya uygun yer vermesi ve bütün unsurlar arasında tam bir uyum gözetmesi.
- 8-) Metne göre derin araştırma sahipleri Kur'an'ın bu beyanı karşısında nasıl bir tavır alır?
Hayranlıkla onun kâinatın sırrını çözen ilahî bir beyan olduğunu kabul ederler.
- 9-) "Kâinatın tilsimini çözmek" sözüyle ne kastediliyor?
Varlığın düzenini, yaratılışın anlamını ve parçalar arasındaki hikmetli bağı açığa çıkarmak kastediliyor.
- 10-) Bu pasajın ana sonucu tek cümleyle nasıl ifade edilir?
Kur'an, bütün varlık düzenini kusursuz bir dengeyle anlattığı için beşer üstü kuşatıcı bir ilme dayanır.

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 2 -

CEVAPLAR

1-) Verilen temsilde görünmeyen ağacın bütün organlarını doğru biçimde göstermek neden zor bir iştir?

Çünkü ağaç gözle görülmüyor ve her kısmın diğerleriyle ilişkisini bilmeden doğru bir bütünlük kurmak mümkün olmuyor.

2-) Ağacın her parçasına uygun sınır ve şekil verilmesi hangi bilgi türünü gerektirir?

Parçalı ve eksik değil, kuşatıcı ve derin bir bilgi gerektirir.

3-) Temsilde ressamın başarısı sadece sanatkârlıkla mı açıklanıyor, yoksa başka bir şey mi gerekiyor? Sadece sanatkârlık yetmiyor; görünmeyeni kavrayan bir idrak de gerekiyor.

4-) Ağaç benzetmesinden hareketle Kur'an'ın hangi niteliği ispatlanmak isteniyor?

Yaratılmış âlemin hakikatlerini tam ölçüyle açıklayan ilahî bir kelâm olduğu gösterilmek isteniyor.

5-) Metinde "mümkînatın hakikati" denildiğinde genel olarak ne anlaşılır?

Sonradan yaratılan varlıkların düzeni, mahiyeti ve birbirine bağlı yapısı anlaşılır.

6-) Yaratılışın ağaç gibi düşünülmesi neyi kavramayı kolaylaştırıyor?

Kökten dala, daldan meyveye kadar bütün varlık düzeninin birbiriyle bağlı tek bir bütün olduğunu kavramayı kolaylaştırıyor.

7-) Kur'an'ın açıklamalarında "her uzva ve meyveye uygun suret vermek" ne manaya gelir?

Her varlık tabakasını kendi yerinde, kendi özelliğine uygun ve hikmetli biçimde anlatmak manasına gelir.

8-) Metindeki delillendirmeye göre, uyumlu tasvir neden önemlidir?

Çünkü doğru tasvir, anlatanın konuya tam vakıf olduğunu gösteren kuvvetli bir işarettir.

9-) Muhakkiklerin hayranlığı, Kur'an hakkında nasıl bir hükme dayanak yapıyor?

Onların hayranlığı, Kur'an'ın kâinat ve yaratılış bilмесesini açan eşsiz bir açıklamaya sahip olduğuna dayanak yapıyor.

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrenci için temel ders ne olabilir?

Varlık düzenindeki büyük uyumun, onu açıklayan sözün de ilahî kaynaklı oluşuna delil sayılması gerektiğidir.

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metinde önce neden bir ağaç örneği veriliyor?

Soyut bir hakikati somut bir benzetmeyle zihne yaklaştırmak için veriliyor.

2-) Ağaç örneğinde parçalar arasındaki uygunluk bozulursa ne anlaşılır?

Çizimin aslına uygun olmadığı ve onu yapanın bütünü gereği gibi bilmediği anlaşılır.

3-) Görünmeyen bir ağacı doğru tasvir eden kişinin onu “ihata etmesi” ne demektir?

Onu yalnız bir yönüyle değil, bütün yönleriyle kuşatacak biçimde bilmesi demektir.

4-) Kur’an’ın beyanı hangi büyük yapıya benzetiliyor?

Başlangıçtan sona kadar uzanan yaratılış ağacının hakikatine benzetiliyor.

5-) Bu yaratılış ağacının uzanışı hangi iki uç arasında düşünülüyor?

En aşağı seviyelerden en yüksek mertebelere kadar uzanan bir bütün olarak düşünülüyor.

6-) Metne göre Kur’an’ın açıklamalarında göze çarpan esas meziyet nedir?

Ölçülü bir bütünlük içinde her şeyi yerli yerinde göstermesi.

7-) “Bütün muhakkikler” ifadesi burada nasıl bir işlev görüyor?

Kur’an’ın tasvirindeki doğruluğun ehil kimselerce de tasdik edildiğini göstermek için kullanılıyor.

8-) Kur’an için dile getirilen övgü, onun hangi sahadaki üstünlüğünü vurgular?

Kâinatı ve yaratılışı anlamlandırma sahasındaki üstünlüğünü vurgular.

9-) Paragrafın sonunda verilen hüküm, baştaki ağaç temsiliyle nasıl bağlanıyor?

Temsilde gizli ağacı bilen ressam nasıl doğru çizim yapıyorsa, Kur’an da varlık ağacını kuşatan bilgiyle doğru anlatıyor.

10-) Bu pasajın ana fikrini “tenasüp” kavramı etrafında nasıl özetlersin?

Kur’an’ın hak oluşuna dair güçlü delillerden biri, varlık âlemini baştan sona tam bir uygunluk ve denge ile açıklamasıdır.

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Metindeki ağaç temsili, bilgi ile tasvir arasındaki nasıl bir ilişkiyi gösteriyor?
Doğru ve dengeli tasvirin, sağlam ve kuşatıcı bilgiye dayandığını gösteriyor.
- 2-) Ağacın görünmüyor olması örnekte neden özellikle önemlidir?
Çünkü görünmeyen bir şeyi doğru anlatmak, sıradan gözlemden daha üstün bir bilgi gerektirir.
- 3-) Dal, meyve ve yapraklar arasında denge aranması hangi düşünceyi destekler?
Bütünün hikmetli bir nizamla kurulduğu ve parçaların rastgele olmadığı düşüncesini destekler.
- 4-) Başlangıç ile son arasındaki uzaklığa rağmen uyumlu çizim yapılması neyi ispatlar?
Çizeni yapanın yalnız bir kısmı değil, tüm yapıyı bildiğini ispatlar.
- 5-) Kur'an'ın beyanı neden bu ressamın çizimine benzetiliyor?
Çünkü o da varlık âleminin çok geniş alanlarını birbirine uygun şekilde tasvir ediyor.
- 6-) Metinde Kur'an'ın anlattığı hakikatlerin genişliği nasıl belirtiliyor?
Zaman bakımından ilk yaratılıştan son menzile kadar, mekân bakımından da en küçükten en büyüğe kadar uzanan bir sahada belirtiliyor.
- 7-) Her unsura "layık suret vermek" ifadesi, anlatımın hangi niteliğini bildirir?
İsabetli, ölçülü ve hikmete uygun bir anlatım niteliğini bildirir.
- 8-) Araştırmacıların Kur'an karşısındaki takdirleri sadece duygusal bir hayranlık mıdır?
Hayır, dikkatli inceleme sonunda ulaşılan bilinçli bir tasdiktir.
- 9-) Metne göre Kur'an'ın çözdüğü iki temel mesele nedir?
Kâinatın kapalı görünen sırrı ve yaratılışın anlaşılması zor yönü.
- 10-) Sonuç olarak pasaj, Kur'an'ın kaynağı hakkında nasıl bir kanaate yönlendiriyor?
Onun, sınırlı insan bilgisinden değil, her şeyi kuşatan ilahî ilimden geldiği kanaatine yönlendiriyor.

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Ağaç örneğinde neden tek tek organlardan söz ediliyor?

Bütünün doğruluğunun, parçaların yerli yerinde ve birbirine uygun olmasına bağlı olduğunu göstermek için.

2-) Görünmeyen ağacın perde üstüne çizilmesi neyi temsil eder?

Aslı göz önünde olmayan büyük bir hakikatin sözle veya işaretle ortaya konmasını temsil eder.

3-) Bir kişinin ağacın her tarafını tutarlı biçimde göstermesi hakkında hangi aklî çıkarım yapılır?

O kişinin tahminle değil, görüp bilerek hareket ettiği çıkarımı yapılır.

4-) Temsildeki ressam ile Kur'an arasında kurulan benzerlik nedir?

İkisi de gizli veya doğrudan görünmeyen bir bütünü uygun parçalarla ortaya koymaktadır.

5-) Kur'an'ın söz konusu ettiği hakikatler niçin "şecere-i hilkat" şeklinde düşünülüyor?

Çünkü yaratılış çok sayıda tabaka ve netice içeren, dallanıp budaklanan düzenli bir bütün olarak ele alınıyor.

6-) Bu yaratılış ağacının kapsamı içinde hangi tür karşıt uçlar bir arada zikrediliyor?

Başlangıç ile son, aşağı ile yukarı, küçük ile büyük gibi uçlar bir arada zikrediliyor.

7-) Kur'an'ın bu geniş alanı anlatırken öne çıkan başarısı nedir?

Bunca farklı seviyeyi birbirini tamamlayan bir denge içinde sunmasıdır.

8-) Muhakkiklerin Kur'an'a yönelik takdiri, onun hangi vasfını ön plana çıkarır?

Yaratılışın gizli düzenini açığa çıkaran rehber oluşunu ön plana çıkarır.

9-) Metin, Kur'an'ın beyanı için neden sıradan insan sözünden daha yüksek bir kaynak ima eder?

Çünkü böylesine kapsamlı, tutarlı ve kuşatıcı bir açıklama sınırlı insan idrakini aşar.

lisans 13-soz-p04-secere-temsiliyle-hilkat-hakikatinin-tasviri - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Metindeki temsil, görünmeyen bir hakikati anlamada nasıl bir öğretim yöntemi kullanıyor?
Benzetme yoluyla zihni adım adım sonuca götüren bir öğretim yöntemi kullanıyor.
- 2-) Ağaçtaki bütün parçaların birbirine uygun olması neden vazgeçilmez görülüyor?
Çünkü bir varlığın gerçek yapısı, parçaları arasındaki ölçü ve ilişkiyle anlaşılır.
- 3-) Gizli ağacı tasvir eden kişinin güvenilirliği hangi özelliğinden anlaşılır?
Uzak ve farklı parçaları tek bir uyum içinde birleştirebilmesinden anlaşılır.
- 4-) Ağaç benzetmesi Kur'an'ın hangi sahadaki açıklamalarına uygulanıyor?
Mümkün varlıkların hakikati ve yaratılış düzeni hakkındaki açıklamalarına uygulanıyor.
- 5-) Metne göre bu açıklamalar hangi zaman ve varlık alanlarını içine alıyor?
Dünya başlangıcından âhiretin sonuna kadar ve en küçük varlıktan en büyük âleme kadar uzanan alanları içine alıyor.
- 6-) Kur'an'ın her unsura uygun biçim vermesi ne tür bir bilgiye işaret eder?
Sınırları dar olmayan, bütün varlığı kuşatan hikmetli bir bilgiye işaret eder.
- 7-) "Muhakkikler"ın ortak hükmü pasajda niçin önemlidir?
Çünkü inceleme ehlinin ortak kabulü, verilen sonucun keyfi olmadığını gösterir.
- 8-) Metinde Kur'an'a yönelik övgülerin merkezinde hangi iki konu yer alıyor?
Kâinatın sırrını açması ve yaratılışın kapalı yönlerini çözmesi yer alıyor.
- 9-) Bu pasajdan hareketle Kur'an'ın anlatım tarzı hakkında nasıl bir değerlendirme yapılabilir?
Dağınık değil, bütüncül; yüzeysel değil, derin; uygunsuz değil, tam isabetli bir anlatım tarzına sahip olduğu söylenebilir.